

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **SALEO spol. s r. o.**, se sídlem Lannova 137/32, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeský kraj**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 18. 4. 2008, č. j. 10 Ca 50/2008 - 14,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 18. 4. 2008, č. j. 10 Ca 50/2008 - 14, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 18. 4. 2008, č. j. 10 Ca 50/2008 - 14, zrušil k žalobě podané firmou SALEO spol. s r. o. (dále jen „účastník řízení“) pro nezákonnost rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru krajského živnostenského úřadu (dále jen „stěžovatel“) ze dne 29. 2. 2008, č. j. KUJCK 3091/2008 OKZU/5, jímž bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice, obecního živnostenského úřadu ze dne 3. 1. 2008, č. j. Ž-01/07/23861/III-Ja, o uložení pokuty účastníku řízení podle § 65 odst. 4 písm. b) zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném do 30. 6. 2008, (dále jen „živnostenský zákon“) ve výši 3000 Kč za porušení povinností stanovených v § 49 odst. 1 citovaného zákona v podstatě z důvodů formální přesnosti. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku, uvedl, že podle ustanovení § 65 odst. 4 písm. b) živnostenského zákona může živnostenský úřad podnikateli uložit pokutu až do výše 20 000 Kč, jestliže neoznámí změny nebo doplnění údajů a dokladů obsažených v ohlášení nebo v žádosti, na jejímž základě bylo rozhodnuto o udělení koncese. Z dikce tohoto ustanovení pak dovedl, že pokutu lze uložit jen podnikateli, kterému byla vystavena koncesní listina. Z tohoto důvodu krajský soud zjišťoval, zda účastník řízení v září 2007, kdy se měl dopustit porušení živnostenského zákona, provozoval koncesovanou živnost

a jelikož tomu tak nebylo, dospěl k závěru, že správní orgány postupovaly v rozporu s citovaným zákonem, pokud uložily pokutu podle ustanovení § 65 odst. 4 písm. b) živnostenského zákona.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal krajský úřad (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel má za to, že krajský soud opomenul či přehlédl, že z ustanovení § 65 odst. 4 písm. b) živnostenského zákona prokazatelně vyplývá, že se nejedná pouze o změny obsažené v žádosti, na jejímž základě bylo rozhodnuto o udělení koncese, nýbrž se také jedná o změny obsažené v ohlášení živnosti. Živnosti ohlašovací však rovněž podléhají povinnosti oznámit změnu tak, jako živnosti koncesované, neboť nelze v daném případě podnikatelským subjektům přiznat nerovné postavení. V případě živností ohlašovacích je podnikatel podle § 49 odst. 1 živnostenského zákona povinen oznámit živnostenskému úřadu všechny změny týkající se dokladů a údajů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti, a předložit doklady o nich do 15 dnů ode dne jejich vzniku. Není možné, aby oznamovací povinnost v případě vzniku změn u podnikatelských subjektů byla stanovena pouze u jedné skupiny podnikatelů, která má vydány koncesní listiny, a nevztahovala se na podnikatelské subjekty s vydanými průkazy živnostenských oprávnění v živnostech ohlašovacích. Nelze proto přisvědčit závěrům krajského soudu ohledně nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí. Stěžovatel z uvedeného důvodu navrhl, aby napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení. Stěžovatel současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Účastník ve vyjádření ke kasační stížnosti namítal, že stěžovatel příliš extenzivně vykládá předmětné ustanovení živnostenského zákona a vzniklá situace působí dojmem intenzivního hledání možnosti, jak sankcionovat podnikatele. Stav považuje za politováníhodný, zvláště v době, kdy již legislativním procesem prošla obsáhlá novela živnostenského zákona. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě podané kasační stížnosti napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Ze správního spisu vyplývá, že Magistrátu města České Budějovice byla přípisem krajského soudu dne 20. 9. 2007 oznámena změna adresy sídla účastníka řízení a k tomuto přípisu byl připojen výpis z obchodního rejstříku ke dni 12. 9. 2007. Následně dne 9. 11. 2007 bylo účastníku řízení doručeno oznámení o zahájení kontroly podle § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“). V protokolu o výsledku kontroly sepsaného téhož dne je uvedeno, že na základě návrhu na zápis změny byla v obchodním rejstříku vymazána adresa sídla účastníka řízení České Budějovice, V. Kalicha 752/12 a zapsána nová adresa České Budějovice, Lannova 137/32. Tento zápis byl proveden ke dni 12. 9. 2007 a že účastník řízení neoznámil tuto změnu ve stanovené lhůtě příslušnému živnostenskému úřadu podle § 49 odst. 1 živnostenského zákona. Na základě výsledku kontroly pak zahájil Magistrát města České Budějovice, obecní živnostenský úřad dne 3. 12. 2007 s účastníkem řízení správní řízení ve věci porušení povinností stanovených v citovaném ustanovení. Výsledkem tohoto řízení bylo rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 3000 Kč.

Stěžejní pro posouzení projednávané věci je, zda se na účastníka řízení jako podnikatele, který provozuje ohlašovací živnost, vztahuje ustanovení § 65 odst. 4 písm. b) živnostenského zákona.

Podle ustanovení § 9 živnostenského zákona se živnosti dělí na živnosti ohlašovací, které smějí být provozovány při splnění stanovených podmínek na základě ohlášení, a na živnosti koncesované, které smějí být provozovány na základě koncese (§ 5 odst. 1 živnostenského zákona), jíž se rozumí státní povolení k provozování živnosti, které je vyžadováno jen v případech vymezených tímto zákonem.

Účastník řízení měl v době, kdy došlo k vytýkanému porušení povinností stanovených živnostenským zákonem, živnostenská oprávnění s předměty podnikání „Specializovaný maloobchod“, „Zprostředkování služeb“, „Činnost technických poradců v oblasti životního prostředí“ a „Nakládání s odpady“, které jsou dle přílohy č. 4 k nařízení vlády č. 140/2000 Sb., živnostmi ohlašovacími volnými. Účastník řízení měl i živnostenského oprávnění s předmětem podnikání „Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady“, které je podle přílohy č. 2 k živnostenskému zákonu živností ohlašovací vázanou. Pro živnosti ohlašovací, tak jako pro živnosti koncesované ovšem platí, že podnikatel je povinen dodržovat povinnosti vyplývající pro něj ze zvláštních předpisů nebo ze živnostenského zákona. Náležitosti ohlášení živnosti pro právnickou osobu stanoví § 45 odst. 3 živnostenského zákona. V ohlášení právnické osoby se kromě jiného uvádí její sídlo, obchodní firma, identifikační údaje osob, které jsou statutárním orgánem, a jakým způsobem za právnickou osobu jednájí. Podnikatel je však zásadně povinen příslušnému živnostenskému úřadu oznámit všechny změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti (§ 49 odst. 1 živnostenského zákona) nebo pro žádost o koncesi (§ 56 odst. 1 živnostenského zákona), a předložit o nich doklady do 15 dnů ode dne jejich vzniku. Výše uvedená oznamovací povinnost ohledně změn je tedy živnostenským zákonem stanovena bez rozdílu jak pro živnosti ohlašovací, tak i pro živnosti koncesované.

Podle ustanovení § 65 odst. 4 písm. b) živnostenského zákona může živnostenský úřad uložit podnikateli pokutu až do výše 20 000 Kč, jestliže podnikatel neoznámí změny nebo doplnění údajů a dokladů obsažených v ohlášení nebo v žádosti, na jejímž základě bylo rozhodnuto o udělení koncese.

Ze znění citovaného ustanovení vyplývá, že toto upravuje sankční postih za nesplnění povinností stanovených pro podnikatele provozující ohlašovací živnost v § 49 odst. 1 citovaného zákona a pro podnikatele provozující koncesovanou živnost v § 56 odst. 1 citovaného zákona. Z jazykového a logického výkladu, jakož i z použití vylučovací spojky „nebo“, vyplývá, že podle ustanovení § 65 odst. 4 písm. b) živnostenského zákona lze sankcionovat nesplnění oznamovací povinnosti u obou skupin podnikatelů, neboť není důvodu, aby za nesplnění povinnosti byli sankcionováni pouze podnikatelé provozující živnosti koncesované. Přívlastková věta „na jejímž základě bylo rozhodnuto o udělení koncese“ se váže k podstatnému jménu „žádost“, čímž je vyjádřeno, že se jedná o náležitosti žádosti o udělení koncese. Ohlášení, jako právní úkon, který má v případě splnění zákonem stanovených náležitostí za následek vznik oprávnění k provozování ohlašovací živnosti, je živnostenským zákonem specificky používaný termín (§ 45 živnostenského zákona). Pojem žádost však má obecnější význam, a proto je v ustanovení § 65 odst. 4 citovaného zákona upřesnění, že se jedná o žádost, „na jejímž základě bylo rozhodnuto o udělení koncese.“ Vzhledem k tomu, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku neuvedl přesvědčivým způsobem důvody, resp. právní argumentaci, na základě nichž dospěl k závěru, že ustanovení § 65 odst. 4 živnostenského zákona lze aplikovat jen ve vztahu k podnikateli provozujícímu živnost koncesovanou, může Nejvyšší správní soud k tomuto závěru pouze uvést, že jej nelze, z důvodů výše uvedených, ze znění citovaného ustanovení dovodit, takže krajský soud právní otázku týkající se možnosti či nemožnosti sankcionovat účastníka řízení podle citovaného ustanovení posoudil nesprávně.

Nejvyšší správní soud proto na základě výše uvedených důvodů napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud již nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože bez prodlení (ihned po předložení spisu a po nezbytném poučení účastníků řízení) rozhodl o věci samé. Za této situace potom nemohou skutečnosti tvrzené jako důvod pro přiznání odkladného účinku ani nastat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44, který byl publikován pod č. 173/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). Navíc stěžovatel ani žádné důvody k přiznání odkladného účinku nevedl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud ve svém novém rozhodnutí. (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. srpna 2008

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu